

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

dr. Franciscy Lajos.

Társ-szerkesztő:

dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szög 4 kor., minden további szó 4 fill.

A házassági anyakönyvek aláírása.

A kir. Kúriának nagy feltűnést keltett ítélete, melylyel a pozsony-szentistváni plebánost azért, mert a híveket arra hívta fel, hogy az állami anyakönyveket ne írják alá, 14 napi államfogházra és 200 kor. pénzbírságra ítélte, aktuálissá tette azt a kérdést, hogy minő állápontra helyezkedjék a lelképásztorkodást végző papság az állami anyakönyvek aláírásának dolgában?

Magáról a szóban forgó ítéletről a jogászörök általában úgy vélekednek, hogy az jogilag meg nem állhat.

Azt, hogy az állami anyakönyvvezető által felvett jegyzőkönyvet a házasuló felek és a tanúk aláírják, a törvény *kötelezőleg* el nem rendeli. Az 1894. évi XXXVI. t.-cikk 12. §-a csak annyit mond, hogy a házassági anyakönyvet az anyakönyvvezető, a házasuló felek s a tanúk *aláírják*.

Már a törvény ezen rendelkezésének a szövegezése is arra enged következtetni, hogy itt egy olyan alaki kellékről van szó, melynek létesítésére a feleket és a tanukat nem lehet kötelezni. A törvény szövege ugyanis nem mondja, hogy a felek és a tanúk a jegyzőkönyvet aláírni tartoznak, vagy aláírni kötelesek, hanem olyan kifejezést használ, a minőt a directiv,

az irányító intézkedések megállapításánál szokás használni, Az *aláírják* szó anynyit jelent, hogy a felek aláírása az állami anyakönyv alaki teljességéhez tartozik, de ennek a kelléknek a hiánya a házasságkötési tény érvényét nem érinti.

Hogy a törvényhozás tényleg csak egy ilyen direktív intézkedést szándékozott megállapítani, a nélkül, hogy annak kötelező erőt akart volna tulajdonítani, az kétségtelenül tűnik ki az idézett törvény 12-ik szakaszának negyedik bekezdéséből, mely határozott intézkedést tartalmaz arra az esetre nézve, ha a felek az aláírást megtagadnák. A Kúria ítélete szerint ebből a körülményből *nem lehet* következtetni, hogy az említett törvény 2-ik szakaszában *kötelező* rendelkezés nem foglaltatik.

Am jó, tegyük fel, hogy valóban nem lehet az aláírás megtagadását pótolni hivatott intézkedésekből következtetni arra, hogy az aláírás nem kötelező, azt talán mégis teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy a törvénynek minden szakaszát a törvényhozó intenciója szerint kell magyarázni.

A törvényhozás az 1894. XXXVI. törvény végrehajtásával a belügyminisztert bizta meg, a ki 1895. évi 109.137. sz. életbeléptető rendeletében egyenesen meg-

engedi a feleknek, hogy a házassági jegyzőkönyv aláírását vallási meggyőződésükre való hivatkozással megtagadhatják, 1896. évi 12,500 számú rendeletében pedig a miniszter megtiltja, hogy a polgári tisztviselő visszavonja azon kijelentését, melylyel a házasulókat a törvény értelmében házastársaknak jelentette ki, azért, mert a házasságfelek az anyakönyvi bejegyzést aláírni vonakodtak.

A belügyminiszter rendeletei a hiteles törvényt magyarázat érdemével bírnak, így fogták fel azokat a közigazgatási hatóságok, így a bíróságok is, s innét van, hogy az anyakönyv aláírásának megtagadása miatt, pedig ez számtalanszor fordult elő, *soha senkit meg nem büntettek*. Ezt csak úgy lehet megérteni, ha feltételezzük, hogy hatóságaink és bíróságaink a törvény ide vágó szakaszának magyarázatánál a belügyminiszter rendeleteiben foglalt kijelentéseket, elvi jellegű hiteles törvényt magyarázatnak tartották, melyhez a saját felfogásukat és eljárásukat szabták. A jelen esetben is a pozsonyi királyi törvényszék és a pozsonyi kir. tábla a törvényt a belügyminiszter rendeleteiben kifejezésre jutott felfogás szerint magyarázták s ennek alapján felmentő ítéletet hoztak.

De sőt maga a Kúria is akaratlanul magáévá tette a belügyminiszteri felfogást,

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Föl és alá.

— Irta: Dalmady Győző. —

*Hegyi uton szakadatlan
Járnak-kelnek a kocsik,
Egyik gyorsan lefelé fut,
Másik felkapaszkodik.*

*Egyik kocsis vidám, fúrge,
Messze hangzik a zaja,
Másik kocsis nehéz, lassú,
Sok a gondja, a baja.*

*Mindenikre egyenlően
Süt a déli napsugár,
Fényből mégis csak egyik kap,
A másik bús árnyba jár.*

*Egyik lejut a völgyekbe,
Másik a hegycsúcson áll,
A sok közül melyik ér célt?
És nyugalmat hol talál?*

A mi koponyánk.

— Irta: Jászai Mari. —

Azért kisebb-e azzal az „egyharmaddal” a mi asszonyi agyvelőnk, mert a férfiak a teremtésünk óta nem engedték azt használnunk, ne hogy mi járjunk túl az ő eszükön, vagy ezt is csak ránk fogják, mert hiszen ők méreccséltek és mondhattak annyi unciát, a mennyit a saját érdekükben jónak láttak konstatálni — ámbar nem hiszem, hogy Lenhossék bácsi akkora ellenségünk lett volna, neki nem volt rá oka, ismertem az élete párját — vagy csakugyan a természet tartotta vissza azt a hiányzó harmadot, bölcsességből, olyan hivatásra szánva bennünket, a melynek nem vetnénk alá magunkat, ha — mint mifelénk mondjuk — ki volna mind a négy fertályunk?

A koponyánk belsejét még nem láttam, de ha a külsejét nézem és az után itélek, akkor jaj nekünk!

Ha akkora a különbség a fejünk belseje, mint a külseje között: akkor megijedünk és feltjük az egész jövő generációk szellemi nivóját, mióta tudjuk, hogy azok lélekbeli tehetségeiket az anyától is öröklék. Mert miben különbözünk így lenézett, lesajnált, vad nővéreinktől, a kik

semmivel sem raknak több tücsköt-bogarat a fejükre, mint mi. Igaz, hogy ők nem is követelnek szavazati jogot, mint mi.

Nehogy azonban valaki rám olvassa, hogy én vizet prédikálok és — cifra kalapban járok!

Szó sincs róla. Én a magam kalapjait is mindig úgy szégyenlem, mint a többi asszony-ságét, de egyszerű kalapot Budapesten nem kapok. Ha pedig férfias kalapot teszek föl, mint az északiak, finn, dán, norvég asszonyok, akkor mindenki megfordul utánam és nevet; ez pedig nekem annyira kényelmetlen, hogy inkább viselem a budapesti divatot, a melynek a fejemhez semmi köze. Nem véd nyáron a nap és télen a fagy ellen.

Divat! Viseljük, mert divat. Mert párisi.

Ha a budapesti hölgyek tudnák, hogy Párisban az igazi *előkelő* nő gyalogjáráshoz soha sem tesz föl „fantasie”-kalapot, tollas, madaras, virágos isten-csudákat, hanem jár egyszerű fejéhez simuló kis kerek, vagy keskenykarimájú kalapban, a mit a divat évtizedeken át alig befolyásol és a mit Budapestre sohasem hoz a marchande-de-modes, mert az nem „mutat”; ha ezt tudnák, hiszem, hogy ők is így tennének. A párisi művelt nő csak délután és csak kocsiban hord structollas kalapot. Utcán, gyalog soha.

ámbár azt nem követte. Az ítélet indoklásában ugyanis kijelenti, hogy az anyakönyv aláírására vonatkozó rendelkezés nem »kényszerítő» rendelkezés. Nehány sorral alább már ugyanezt a rendelkezést »kötelező» rendelkezésnek mondja. Jogi elmének roppant fejtörést okozhat az, hogy miképp lehet valamely rendelkezés kötelező, ha egyúttal nem kényszerítő is? Hiszen minden törvényes intézkedés az ő kényszerítő erejétől nyeri a kötelező voltát. A hol nincs törvényes kényszer, ott törvényes kötelezettség sem létezik. Törvényes intézkedés lehetséges sanctio nélkül is, az bizonyos; de törvényes kötelezettség sanctio nélkül nem gondolható.

A Kúria ítélete minden valószínűség szerint kúriai döntvényt fog szükségessé tenni. Bárminő legyen ez a döntvény és az ennek alapján kifejlődő bírói gyakorlat, a lelkeskedő papságnak már addig is jó lesz vigyáznia, hogy az állami anyakönyvek aláírásának egészen *jelentéktelen* ügye miatt, ki ne tegye magát hiábavaló kellemetlenségek, esetleg súlyosabb következményeknek is.

Teljesen szükségtelen dolog, hogy az állami anyakönyv aláírásából, vagy az aláírás megtagadásából lelkiismereti kérdést csináljunk. A polgári házasság minden bizonynyal ellenkezik az egyház dogmatikus elveivel. De ha már egyszer ránk kényszerítették ezt az intézményt, és ha az egyház nagyobb bajok kikerülése végett megengedi hűveinek, hogy az állami közigazgatás elmenjenek és ott egybekelési kijelentést tegyenek, akkor meg lehet engedni a hűveknek azt is, a mint hogy meg is van nekik engedve, hogy az egybekelési nyilatkozatot magában foglaló jegyzőkönyvet aláírják. Ha nem vétek egy ilyen nyilatkozatot tenni, akkor nem lehet vétek az sem, ha a nyilatkozatot tartalmazó okmányt aláírásukkal látják el.

Arra igenis lehet figyelmeztetni a hűveket, amikor ezek a plebánián jelent-

keznek, hogy az állami anyakönyvet *nem kötelesek* aláírni, de az aláírás ellen nyilvánosan felszólalni, az ellen mintegy sakra szállani és úgy harcolni ellene, mintha valami, a lélek üdvösségébe vágó veszedelmes dolognak az elhárításáról volna szó: semmivel sem indokolható eljárás lenne.

Az egyházipolitikai törvények revíziója mulhatlanul be fog következni, mert olyan bajok származtak ezekből a szerencsétlen törvényekből, a melyeket az ezer oldalról ostromolt társadalmi rend meg nem szenvedhet. Nekünk, a kik a polgári házassággal mindig elvi ellentétben állottunk és állunk ma is, egyelőre arra kell fordítanunk minden gondunkat, hogy hűveink az egyházi kötést ne mellőzzék. Ez egy olyan érdek, a melynek biztosításáért minden áldozatra készen kell lennünk.

A többi azonban már mind másodrendű, jelentéktelen dolog, melyért igazán kár volna harcot vívni.

A polgármesteri szék. A Turchányi alispán által bal kézzel intézett polgármesteri ügy egyre kedvezőbb előjelek között terelődik a szabályszerű és helyes megoldás medrébe. Nagy része van ebben a többi közt gróf *Wilczek* Frigyes főispán tapintatának és korrekt alkotmányos felfogásának. Megnyilvánult főispánunknak ez a két tulajdonsága legutóbbi Nyitrán való tartózkodása alatt az elmúlt kedden, f. hó 10-én, a mikor a nála tett bizalmas látogatás alkalmával több városi polgár előtt kijelentette, hogy ő soha sem szándékozott a város polgárságára a polgármesteri szék kérdésében illetéktelen befolyást gyakorolni, nem szándékozott az ügybe törvénytelen módon beavatkozni. Ugyanezt állította a főispán a vármegye vezetőségéről is, vagyis az alispánról. Elvégre is a főispán, mint a vármegye feje és mint udvarias és kíméletes ember nem hagyhatta mentegető szó nélkül Turchányi alispánnak a balfogásait. Ezt értjük. Mi azonban csak magában a főispán úrban és a városi polgárság erélyében láthatjuk a kérdés szabályszerű és törvényes megoldásának garanciáját. Az alispánt ennél a szempontnál a történetek után legjobb akaratunk mellett sem vehetjük számba. Megnyugvással hallottuk a főispántól azt is, hogy

ő a város polgárságának óhaját, a polgármesteri szék betöltése iránt, mihelyt az megnyilatkozik, jóindulatú támogatásban fogja részesíteni. Faschler Ferenc polgármester most már, miután minden nyomástól megszabadult, nyugodtan követheti azon szándékát, hogy be nem várva az általános tisztújítást, már január 1-től kérni fogja nyugdíjaztatását. Ez esetben a polgármesteri szék betöltésére valószínűleg már a jövő január végén kerülne a sor.

Szabadkőművesek szervezkedése.

A politikai és társadalmi mozgalmak egyik eber szemű megfigyelőjétől vettük az alábbi tanulmányos cikket:

Azok a sikerek, a melyeket a nemzetközi szabadkőművesek Franciaországban értek, újabb és újabb támadásokra ingerlik a magyarországi szabadkőműveseket is a magyar katolicizmus ellen. S ha szervezkedésüket összetett kézzel nézzük, nem lehetetlen, hogy az általános szavazati jog behozatala után itt is siker fogja kísérni aknamunkájukat.

Az egyház ellen sötétben dolgozó szabadkőművesek oduiba némi fényt sugároztak a „Dél” nevű szabadkőműves folyóirat okt. 30-án megjelent 14. sz., ahol szórul-szóra ezt olvassuk: „*Harc a klerikalizmus ellen.*” A László Király páholy kezdeményezésére néhány fővárosi páholy (Martinovics, Petőfi, Prometheus) e hó végén közös munkát akart tartani Budapesten, hogy az egyre növekvő klerikális veszedelemmel szemben állást foglaljon s a szövetség állásfoglalásának előkészítését megbeszélje. Időközben M. S. h. Nagymester azzal az indítvánnyal lépett a Nagym. értekezlet elé, hogy a szövetség egyeteme szervezék a klerikalizmus ellen. A Nagymesteri értekezlet elhatározta, hogy a rendkívüli nagygyűlés eszméjét a legközelebbi szövetségi tanács ülése elé viszi, s ha az hozzájárul, a nagygyűlést dec. elejére hívják össze. A nagygyűlés mellett azért foglaltak állást, hogy határozatot lehessen hozni, ami kongressuson ki lenne zárva. A nagygyűlés tárgya: a klerikalizmus elleni küzdelem megállapítása lenne. Ugy tudjuk, hogy több előadás lesz. Köztük dr. Ágoston Péter is, aki a kath. autonomiáról s a szekularizációról tartana előadást. A nagygyűlés remélhetőleg *gyakorlati határozatokat hoz s gondoskodik majd azok betartásáról, illetve végrehajtásáról.*”

Ez a szervezkedésre való felhívás igen alkalmas arra, hogy azokat a katolikusokat s első sorban azokat a kath. papokat felébressze, akik eddig a kath. sajtó és a népszövetség szervezése ügyében semmit sem tettek, vagy ami még szomorúbb, a kath. szervezkedés útjába akarva akadályokat gördítettek, mert hát — fájdalom — ilyenek is vannak. Szervezkednek tehát a szabadkőművesek kommandója alatt az egyház összes ellenségei s „*gyakorlati határozatokat hozni*” készülnek, hogy minálunk is az egyházat kifosszák

Mihozánk, a Balkánra, hozzák a félvilági hölgyek kalapjait, mint a színházaink a nekik való szindarabokat.

A választójogunkkal várjunk addig, míg mi is a kalapunk mellé tűzhetjük a kortestollat és azt nem takarja el ott a structoll.

„A ruha teszi az embert.” Nézzük hát meg először a külsőnket: az öltözködésünket.

Szégyenletesen oktalan az európai nő ruhája — épen a kevély európaié! — a khinai, a japán, a török mellett! A célszerűnek meg épen az ellentéte. A szépnak a torzképe. Vastagítja a vastagot, soványítja a soványat. A japáni, khinai khiton, a régi görögökhöz hasonlóan, kiegyenlíti hosszú vonalával a kövér test formátlanságát, kitölti a csontos test hiányait.

Legfőbb érdemét pedig alig merem szóvá tenni, mert ez egy egész kötetet inonvál: nincs alávetve divatnak! Mégis mindenik asszonyon más. Egyéni. Eredeti!

Viselhetünk mi oly becses, valódi nehéz selyem és művészileg hímzett ruhákat, mint ők, a kik azokat anyáik, nagyanyáik, dédanyáiktól kincsek gyanánt öröklik?

Mi? Szánalmas életünknek egyharmadát a szabóinkkal való küzködésben töltjük el, hogy

félig meddig sikerült vagy nem sikerült rongyainkat, szörnyű pénzért kicsikarjuk. Először a szabóinktól a ruháinkat, aztán férjeinktől az árát! És sokszor milyen áron!

És ez a lelki testi gyötrelmem minden évadban ismétlődik! Elégtelen fizikumunk összes energiáját utálatos „divatos” rongyaink beszerzésére vesztegetjük. Fiatal férfiak emiatt a csapás miatt nem mernek idejében megházasodni. Kisértünk meg elképzelni, mi európai nők, mennyi megtakarított *időt* és pénzt jelent a keletiek változatlan formájú ruhája?

És mily valódi, értékes szöveteket viselhetnek, nem máról-holnapig tartó, örökös utánzatokat, szégyenletes olcsó cafatot, a mi okvetlenül visszahat a lelkületünkre, a jellemünkre is.

A jelszó: csak mutasson. Olcsó pénzért sokat mutasson. Piha! milyen lealázó család, örökös család!

Nevetségesek és rabszolgák vagyunk divatrongyaink révén.

„Nagysád kissé „erős” csipőben — mondja markába nevetve a szabónk, mert azt a kifejezést, hogy „kövér” meg „vastag” a mi az igazság, azt nem bírjuk meg. És azt kívánjuk, hogy komolyan vegyenek beuntnket?

Vagy törekszünk komoly emberi jogokért és akkor nem maradhatunk irrezonabilis bábuk; vagy szétkócoljuk a hajunkat, mint a vadak, madarakat, bogarakat tűzünk bele és keressük a férfiak kedvét, a kik eddig ilyeneknek neveittek bennünket. Így is vették hasznunkat.

Sziporka.

Amerikaisan.

Amerikában meglátogatja a betegét jó barátja.

— Nos, hogy vagy? kérdi tőle.

— Rosszul nagyon rosszul, annyira hogy az orvosom azt mondta, azonnal meghalok, ha a baloldalomra fekszem.

— De hisz' az nem lehet!

— Nem hiszed? -- Fogadjunk 5 dollárba!

— Áll a fogadás!

A beteg megfordult és meghalt.

Barátja ágyára tette az öt dollárt s nyugodtan távozott mondván:

— Ennek mégis igaza volt, megnyerte a fogadást.

vagyonából s aztán lehetlenné tegyék és még azt is ígéri, hogy gondoskodnak majd azok tartásáról, illetve végrehajtásáról. És mi katolikus papok? Hogy valamit tenni lássunk, itt-ott akad lelkes pap, aki szervezi a népszövetséget, de hogy ez az egész vonalon rendszeresen történjen, arra senki sem gondol. Gyűjtjük a kath. sajtó állapotát, de olyan eredménytel, hogy ebből inkább gyengességünkre, tehetetlenségünkre, mint erőnkre lehet következtetni. Igazán jellemző, hogy a dúsgazdag magyar katolikus egyház papjai és hívei a kath. sajtóra eddig csak 129 ezer koronát nagynehezen tudtak összehozni.

És ha szomorú, hogy találkoznak sorainkban, akik semmi érzékkel sem bírnak a kath. ügyek iránt, még szomorúbb, hogy sorainkban olyanok vannak, akik annak kerékkötői, akik akadályokat gördítenek a katolikusok szervezkedése elé. S ilyeneket találunk nemcsak a kath. világiak, hanem a kath. papok között is. Aki állítástomást kétségbe vonja, az olvassa el „Slov. Tyžd.“ és a „Lud. Nov.“ című pánszláv lapokat és elszörnyűködik a felett, hogy ezen lapokban, hogyan igaznak a kath. egyház és annak szervezkedése, különösen a népszövetség ellen. A „Slov. Tyžd.“ állandóan cikkezik a klerikálisok ellen, s mégis akad kath. pap, aki „Otvoreny list na velenych pánov jednotaróv v Trenčianskej“ című cikkben jónak látta gondolatait közzé tenni, hogy a népszövetség szervezésének útjába akadályokat gördítsen.

Hasonlóképpen a „Lud. Nov.“-ban „Pár pozných otázok ku jednote rom.“ (sic) cikkben szintén egy kath. pap a legképtelenebb hazugságokat írta össze a kath. népszövetség szervezőiről, hogy a tót nép előtt őket megutáltassa. És vannak, akik ilyen önmagukról megfelelően papokról egyes összejöveteleknél mint „jó“ papokról szoktak említést tenni. Ha az egyháznak mind ilyen „jó“ papjai volnának, akkor bizony az egyház jövője felett kétségbe kellene esnünk. Ezek akaratlanul a szabadkőművesek malmára hajtják a vizet, amikor a katolikus szervezkedés ellen állást foglalnak. Igazán az örütségnél nem csekély fokot kívánatlik ahhoz, ha valaki a szabadkőművesektől és szövetségeseiktől azt várja, hogy azok az egyház leigázása után „hálából“ a tótoknak majd külön előjogokat adnak, és hogy a tót népről atyailag fognak gondoskodni.

A nyomorban szenvedő tót népet csak a keresztény néppárti politika képes megmenteni, s így aki a kath. nép szervezkedése ellen agitál, a tót népeknek nem barátja, ha százszor is mellét veri „za tu našu slovenčinu“, hanem ellensége.

X.

Az őszi közgyűlés.

III.

Községi és járási ügyek.

Nyitra megye ez évi őszi közgyűlése számos járási és községi ügyben hozott határozatot.

Az érsekújvári járás állatorvosi teendőinek ketté osztását a vármegye oly értelmű felirattal fogja kérelmezni a kormánytól, hogy a járásban egy második állatorvosi állás szerveztessék Nagysurány székhelylyel.

Pöstyén község a róm. kath. kántor járandóságainak egy részét megfelelő ellenérték fejében elvállalta; a második káplán járandóságaihoz pedig 452 koronával járult hozzá. Mindkét határozatot jóváhagyta a közgyűlés. A hazai villamosági részvénytársaság Pöstyén képviselőtestületének azon határozatát, mely szerint a képviselőtestület a társaság követeléseinek egy részét nem hajlandó teljesíteni, megfélebbizte a törvényhatóságához, mely azonban a felebbizést azon a címen, hogy a társaság követelése a magánjogi útra tartozik, elutasította.

Privigye község képviselőtestületének a salgótarjáni közszénbánya részvénytársasággal kötött szerződése jóváhagyást nyert. A szerződés értelmében Privigye község az említett részvénytársaságnak 60 évre engedélyt ad, hogy a község tulajdonát képező területeken kőszén — barnaszén és lignit — kutatásokat eszközölhessen. A társaság köteles a kutatás munkálatainál Privigye munkarejét alkalmazni; az első 1 millió métermáza szén után métermázánként 6 fillért, minden további métermáza után 3 fillért fizetni, ezenkívül a községet 1905-től kezdődőleg évi ezer

korona jövedelemben részesíteni. — Jóváhagyta a törvényhatósági bizottság a községnek azon határozatát is, mely egy vendéglői célra alkalmas háznak a megvételére vonatkozik. A község a házat 27 ezer koronáért vette meg és megfelelően átalakíttatja. E végből eladja a szükséges összeg erejéig regale-kötvényeit, de ezeknek az értékét köteles a községi törzsvagyonnak visszafizetni.

A nyitrai járás kigazdái részére állatvásárlási célokra Karsay Imre pogrányi plebános indítványa folytán a vármegye 100.000 kor. kölcsönt kér a földmívelési minisztertől. A kölcsön, melyért a vármegye szavatol, kellő fedezet mellett fog a járás kigazdái között kiosztatni.

Kisbölgyén község vadászati területét báró Forster Gyula korosi nagybirtokos, Maniga községét gróf Zichy Ferenc bérlette ki. Tardoskéd község Dióssy Imrénének adta bérbe a vadászterületét 3500 koronáért. Minthogy azonban Vanke Imre évi 4000 kor. ajánlott meg, a törvényhatóság a község határozatától megtagadta a jóváhagyást. Hasonló okból elutasított Kirdlyi község határozata, melynek értelmében a község vadászati jogát a nyitrai püspöki uradalomnak engedte át évi 660 koronáért, minthogy Deák István nyitrai lakos 800 kor. ajánlott meg.

Handlova község engedélyt nyert két kirakodó és 2 marhavásár tartására.

Németprónának a privilege — németprónai vasutára megszavazott hozzájárulásából még 12 ezer korona igényel fedezetet. A község ezt az összeget regale-kötvények eladásából szerzi be s vasuti törzsvagyonába fekteti be. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a kereskedelmi miniszter a vármegyének, mely a fentebb említett vasut céljaira 40.000 kor. szavazott meg, engedélyt adott arra, hogy a kiépítendő vasuton az utak burkolásához szükséges kavicsot kilométerenként és 100 métermázánként 28 fillérért szállíthassa.

Személyi ügyek.

A vármegyei tisztai nyugdíjszabályzatot olyképp kívánja módosítani a közgyűlés, hogy a nyugdíj jogosultságra beszámítható idő 1867. jún. 1-től kezdődjék, olyan tisztviselők pedig, akik a nyugdíj igényt (10 évi szolgálat) még meg nem szerezték s időközben újra meg nem választatnak, végkielégítést kapjanak.

Az érvasárnál a vármegyei háztartás terhére egy irnoki állás szerveztetik segédkiadói minőségben évi 1400 kor. fizetés és 420 kor. lakáspénzzel; továbbá egy dijnoki állás 720 kor. fizetéssel.

A vármegyei dijnokok illetményei új szabályrendelettel akképp állapították meg, hogy az ujonnan kinevezett dijnokok 2 kor. napidíjjal kezdik meg a szolgálatot, de azután nem mint eddig 2.50 kor., hanem 3 és 3.50 kor. fokozatba lépnek elő.

Lordánt Oszkár járási állatorvos 500 kor. díjazással Verbó községnél mint állatvásári szakértő fog működni.

Dr. Pápa Arnold nyitrai kórházi orvos katonai szolgálatának teljesítésére félévi szabadságot kapott.

Az érsekújvári közkórháznál gyakornoki minőségben működő Richter Hugónak a közgyűlés 100 kor. tiszteletdíjat szavazott meg. Egy a kórháznál állandóan alkalmazandó fűtőnek a fizetését az élelmezésen kívül havi 25 koronában állapította meg.

Ujdonságok.

November 11. Hosszú időre emlékezetes napja lesz a magyar politikai életnek november 11-ike. A krónikásnak fel kell jegyeznie ezt a dátumot, mint határpontját annak az időnek, melyben az alkotmánynak egyik főszerve, a magyar képviselőház ujja alakulásának küszöbéhez érkezett. Az új elveket, a jogkiterjesztésnek új

alapjait tartalmazó választói javaslatot e napon tette le gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a képviselőház asztalára. A javaslat tárgyalása korszakalkotó törvényhozási munka lesz, melytől az ország életérdekei függnek. A magyar nemzetnek ime most kell megmutatnia tud-e nagy elhatározások szintájára emelkedni, tudja-e a gyakorlati élet és a fejlődő kor követelményeit felőlelő intézményeket a régi országfentartó alapokon felépíteni? A keresztény magyar nép és az a kis számú magyar intelligencia, mely még el nem fordult ettől a néptől, hanem szerette azt, vezette és szervezte: ezek tartották fenn eddig a magyar hazát. Az új választási törvény annyiban lesz a nemzeti érdekek vára és erőssége, az ország és az állam nemzeti jellegének védőbástyája, a mely mérvben alkalmas lesz a keresztény magyar népek az ország sorsának intézésére döntő befolyást biztosítani.

Ez az a nagy vezérszempont, melyből ennek a javaslatnak minden részét vizsgálnunk és elbíralunk kell.

Főúri nász. Pallini báró Inkey József cs. és kir. kamarás, főrendiházi tag, országgy. képviselő, néhai báró Inkey István és neje szül. vásárosnaményi Eötvös Jolán bárónő fia folyó hó 11-én vezette oltárhoz a budapesti Szent István bazilikában nagyapponyi Apponyi Teréz grófnőt, gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy, v. b. t. tanácsos, nyitrai megyei nagybirtokos és neje szül. Scherr-Thoss Margit grófnő cs. és kir. palotahölgy és csillagkeresztes hölgy leányát.

Püspök és bárónő címen néhány lapban megjelent, dr. Batthyány Vilmos gróf, koadjutor-püspököt gyanúsító közleményre az időközben megszerzett törvénytörvény okirat hivatalos másolata alapján az igazság érdekében a következőket közöljük. Buchberger Hubert, müncheni ügyvéd 1907. júl. 15-én br. Leoprechting Teréz nevében levelet intézett — a levél szerint a bárónő megbízásából — gr. Batthyányhoz, melyben egy állítólag 1900-ban — tehát hét év előtt — volt viszonyból származott betegség címén hivatkozással a püspök kedvező anyagi helyzetére pénzt kért kártérítésként. A püspök, a kinek soha semmiféle viszonya nem volt a bárónővel, a levélre természetesen azzal felelt, hogy a bárónőt az illetékes bíróságnál becsületsértés és zsarolás címén bepörölte. A müncheni bíróság hosszú és beható vizsgálatot indított az ügyben, melynek során fényes beigazolást nyert — egyebeket mellőzve — az, hogy a vádlott által jelzett időben a püspök külföldön sem volt, hanem Radosnán időzött. A vizsgálat alapján a bíróság 1908. aug. 24-én (244. sz.) következőképp határozott: „... Leoprechting Teréz bárónő elegendő gyanút szolgáltat arra, hogy mást megsértett és jobb meggyőződése ellenére róla hamis tényeket állított és terjesztett, melyek az illetőt diffamálni s a közvélemény előtt lealacsonyítani alkalmasak voltak...“ „... beschlüsse ich in Erwägung, dass Terese Freiin von Leoprechting hinreichend verdächtig erscheint einen Andern beleidigt und wider besseres Wissen in Beziehung auf ihn unwahre Thatsachen behauptet und verbreitet zu haben, welche denselben verächtlich zu machen und in der öffentlichen Meinung herabzuwürdigenden geeignet waren...“

Habár a püspök ellenfele írásban elismerte, hogy a levél a bárónő nevében és megbízásából íratott, (es wird aller-

dings zugegeben, das der Brief von 15-ten Juli 1907. im Namen und im Auftrage der Baroness Terese von Leoprechtig geschrieben und in München zur Post gegeben wurde: így az egyik bírói okirat) a tárgyalás folyamán az utolsó pillanatban a bárónő ügyvédje esküt tett arra, hogy a levelet megbízatás nélkül, saját felelősségére írta. Ennek következtében a bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezen levélben foglaltakért a bárónőt felelőssé tenni s így elítélni nem lehet. Így történt, dacára a vizsgálat eredményének, hogy a bárónőt ezen vád alól fölmentették. A pör maga folyik tovább és kimenetele minden bizonytalansággal teljes elégtételt fog nyújtani az alaptalanul meghurcolt püspöknek.

Laptudositót keresünk, a ki illő tisztelet-díj fejében a Nyitrai Szemle hírovtárába helyi (Nyitrai városi és vidéki) híreket szolgáltatna. Intelligens fiatal emberek jelentkezhetnek lapunk szerkesztőségében.

A Nyitrai Megyei Pártszövetség küldöttsége, mely Steiner Gyula ny. vármegyei főjegyző ügyében gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél tisztelegni szándékozik, valószínűleg e hó vége felé járul a miniszter elé. A fogadás napjáról a jelentkezők levél útján fognak értesíteni. A Pártszövetség ügyvezető alelnöke Mérey Lajos úr, már eljárta gróf Andrássynál a fogadás ügyében s az ő közbenjárására a miniszter kijelentette, hogy kész fogadni a küldöttséget, csak kéri, hogy az nála egy-két nappal előbb jelentessék be, ami meg is fog történni. Kérjük elvbarátainkat, azokat is, akik talán kifejezetten a Pártszövetséghez nem tartoznak, de igazságszeretettel és alkotmányos érzületükkel fogva Steiner Gyulának a rehabilitációját kívánják, szíveskedjenek a küldöttséghez csatlakozni s ebbeli szándékukat minél előbb Mérey Lajos úrnál bejelenteni.

Személyi hír. Gróf Wilczek Frigyes főispán 10-én székelyre érkezett, honnan 11-én ismét elutazott.

Néppárti népgyűlés Nagytapolcsányban. Lapunk múlt heti számában közölt erre vonatkozó hírnök kiegészítések legújabb értesülésünk szerint jelenthetjük, hogy a november 15-ikén délután 2 órakor kezdődő népgyűlés, az azon szereplő kiváló és neves politikaink közreműködése folytán a vidéki népgyűlések átlagos színvonala fölé emelkedik. Három néppárti kerület polgársága bizalommal és várakozással tekint e nagy nap elé. A véglegesen kialakult napirend a következő: 1. Megnyitó beszéd. Tartja: Hunyady László gróf orsz. képvis. 2. A néppárt szükségességéről, Jánoky Madocsányi Gyula orsz. képvis. 3. A néppárt programja: Gramantik Gusztáv lelkész. 4. Mit tett a néppárt a kisemberekért: Bresztyenszky Kálmán orsz. képvis. 5. Zárószó. Rakovszky Béla orsz. képvis. Sokan készülnek a gyűlésre a zsámbokrési és privigyei kerületekből is, ami annál is érthetőbb, mert e 3 kerület közeli szomszédságban van és mind a 3 kerület képviselője jelen lesz. Fel tehát e napra Nagytapolcsányba!

Előléptetés. Mihályi István, Nyitrai allomásozó főhadnagy a novemberi csillaghullás alkalmával századossá lépett elő.

Az esztergomi egyházmegyéből. Praznovszky József pöstyéni plebános a nagyszombati szentszék tanácsosává nevezetett ki. Necse-szálek Károly búrszentmiklósi káplán Búrszentmiklósról, Rudroff Béla jókői plebános pedig Récsére nevezetett ki adminisztrátornak. A jókői plebánia ideiglenes vezetésével Ochaba János dejtei plebános bízott meg.

Cimadományozás. A király Nitnausz Gyula vágapátfalvi közalapítványi erdőmesternek nyugdíjaztatása alkalmából sok évi buzgó szolgálata alatt szerzett érdemei elismerésül a közalapítványi erdőtanácsosi címet díjmentesen adományozta.

Kinevezések. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott magyar miniszterelnök Kaundert György igazolványos altiszt, budapesti lakost pénzügyi irodatisztá a nyitrai pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségben; a pozsonyi itélő tábla elnöke Hulyák Tivadar zsolnai lakost, végzett joghallgatót a pozsonyi itélő tábla területére díjtalan joggyakornokká; a földmívelésügyi miniszter Lavotta József dr. miniszteri titkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri segédtitkár a Zsolnán székelő felvidéki akció vezetőjét miniszteri titkárrá; a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Friedmann Jakab dr. trencsényi lakost pénzügyi fogalmazó gyakornokká, a nyitrai pénzügyigazgatóság ideiglenes minőségben; a pozsonyi posta és távirda igazgatóság Acs Lidia tótmegyeri posta és távirda kiadót radosnai postamesterre nevezte ki.

Hymen. Imre Géza piski máv. vasuti műszaki hivatalnok f. hó 8-án vezette oltárhoz az érsekújvári plebánia templomban Held Marianne úrleányt; Gögh Péter érsekújvári üzletvezető örök hűséget esküdött Fridrich Etelka úrhölgynek Czegléden; Kubránszky Béla fogyasztási adószedő egybekelt Bardiovszky Stefánia úrhölgygel Galgóczon.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Darvay Péter polg. isk. rendes tanárt Csáktornyaórálgóczra; a magyar államvasutak elnök-igazgatója Neszmerák Kálmán posta és távirda tisztet saját kérelmére hasonló minőségben az aradi m. kir. posta és távirda hivatalhoz; a pozsonyi m. kir. posta és távirda igazgatósága Kúnos Kálmán segédtitkárjelöltet Nagyszombatból a galgóczi posta és távirda hivatalhoz; Brandeisz Mariska kiadót Vágújhelyről és Eumer Tivadar segédtitkárjelöltet Trencsénből az érsekújvári posta és távirda hivatalhoz; a vármegye főispánja Szecsey Keresztes Ferenc közigazgatási gyakornok, tb. szolgabíró a pöstyéni járásból az alispáni hivatalhoz helyezte át.

Hivatal vizsgálat. Sándor Géza a nyitrai kir. törvényszék elnöke, e hó 3-tól kezdve több napon át az érsekújvári járásbírói ügymenetét vizsgálta meg, a hol mindent a legnagyobb rendben talált.

Nyitrai Megyei küldöttsége a kereskedelmi miniszternél. Múlt szerdán f. hó 11-én gróf Wilczek Frigyes főispán vezetésével küldöttség kereste fel Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert, mely a vármegye jelentékenyebb úthálózatának, névszerint a nagysurány—gajdéli és a vágújhely—gödingi törvényhatósági utaknak állami kezelésbe való átvételét, továbbá a vág-sellyei hídnak megépítését kérelmezte. A miniszter a küldöttségnek ez utóbbi pontra vonatkozó kérését már a közeli jövőben teljesíthetőnek jelentette ki, a törvényhatósági utakra nézve csak részleges államosítást, illetőleg segílyt helyezett kilátásba.

A város ház kiépítése. A városi gazdasági bizottságnak f. hó 10-én Kubinyi Endre tb. tanácsnok elnöke alatt tartott ülésén Gyürky Ferenc vár. főjegyző javaslatba hozta a városház épületének a befejezetlen — szabadon álló szárnyon — a baromfi-piac felé eső részen egy épületszárnyal leendő folytatásos kiépítését. A javaslat kivitelezése a várost körülbelül 3000—3500 korona évi tiszta jövedelemhez juttatná, mert az új épület emeletén az amúgy is szűknek bizonyult hivatalok nyernének elhelyezést, míg az egész földszinti épülethomlokzat üzlethelyiségekké alakíthatnák át s az ebből befolyó évi jövedelem nemcsak hogy az új épületrész építési költségeire felveendő ammortizációs költsön részleteit fődözné, hanem még ez úton 3000—3500 korona évi tiszta haszont jelentene.

Az új épületrész költségei a szakértők szerint nem rúgnának többre 80—90,000 koronánál, az évi ammortizáció ezen összegnek megfelelőleg

4400—4600 koronát tenne ki, holott a földszinti boltok évi bérösszege minimális számítással predimináltak. — A javaslat sürgős tanulmány tárgyává tétetett s az ügy nemsokára a v. képviselő-testület elé kerül.

Iskola-gondnoksági binevezések. A vármegye főispánja a kismányai állami elemi népiskola gondnokságához elnökké Szekeres László kismányai ev. ref. lelkész, tagokká pedig Czeglédy Ferenc szentmihályúri körjegyzőt és Jeszenics János kismányai földbirtokost; továbbá a krtócihoz elnökké dr. Fülöp Ignác nagyrippényi körorvost, tagokká pedig ifj. Bock Nándor sárfői gazdasági tspanát és Vargha György radosnai gazdasági intézőt; végül a szobotistihez elnökké Szittyay Lajos körjegyzőt, tagokká pedig Müller János kisbirtokos, Saskó Gyula segédjegyző, Trnovszky János ügyvéd, Trnovszky Károly földbirtokos és Volner Miksa kereskedő szobotisti lakosokat kinevezte.

Értesítés. Közbejött akadály miatt a Kath. Sajtóegyesület igazgató-tanácsa, központi választmánya és rendkívüli közgyűlése nem nov. hó 16-án, hanem november hó 18-án, szerdán tartja meg üléseit herceg Esterházy Miklós elnöke alatt. Eszerint: az igazgató-tanács ülése nov. 18-án d. u. 4 órakor, a központi választmány ülése nov. 18-án d. u. 5 órakor, a rendkívüli közgyűlés pedig nov. 18-án d. u. 6 órakor lesz. — Az elnök megbízásából: A Kath. Sajtóegyesület közp. irodója.

Nyitrai Megyei kitüntetett földbirtokosai. A berlini árpakiállításon Nyitrai Megyei birtokosai közül díjat nyertek. Első díjat Blum Sándor Felsővásárd, Forgách Károly gróf Gyimes, Schwitzer Simon Galgócz. Második díjat Czobor Béla Sarlókajsza. Stummer Ágoston báró Tavarnok, Weisz Zsiga Assakürth, Rosenthal Ignác Tavarnok. Harmadik díjat Erdődy Imre gróf Galgócz, Eszterházy Mihály gróf örökösök, Alsóajtó, Krachun Lajos Kisczétény, Ugyei Albert báró Szeptenczujfalu, Stummer Sándor báró Nagybodog, Szantner Ernő dr. Románfalu, Weisz Zsiga Assakürth, Verő Zsigmond Lapásgyarmat.

Olcsóbb hús Nyitrai. A nyitrai kath. kör gazdasági bizottsága f. hó 7-én tartott ülésében igen üdvös tervnek az eszméjét pendítette meg. Arról van ugyanis szó, hogy a nyitrai húsmizériák megszüntetése végett egy új mészárszék nyitassék, melynek üzemét keresztény ember vezetné. Az új mészárosnak feladatát a bizottság két irányban jelölné meg. Jobb minőségű és jól mérlegelt húst kellene szolgáltatnia. Az ügy kellő előkészítést igényel, melynek egyik legfontosabb mozzanatát abban kell látnunk, hogy a keresztény közönség vasárlása az új mészárszék számára feltétlenül biztosítható. Szó volt arról is, hogy az új nyitrai mészárszék hús szükségletét a dr. Tóth Károly Úrményben felállítandó vágóhidról szerezhetné be. Ezzel a húsbeszerzés nehézsége, a melyen egyszer már megfeneklett a mozgalom, el lenne hártva. A fontos ügy további előkészítésével a bizottság Horemanszky Imre a nyitrai megyei gazdasági egyesület titkárat és Steiner Gyula ny. vármegyei főjegyzőt bízta meg.

Pápai ünnepély. A nyitrai keresztény szociális egyesület ma, vasárnap X. Pius pápa áldozópapságának 50 éves jubileuma emlékére zenével, beszéddel, szavalattal és színelőadással egybekötött ünnepélyt rendez. Kezdeté este 7 órakor.

A nyitrai róm. kath. főgimnázium tanárkara és ifjúsága X. Pius pápa áldozópapságának ötvenedik évfordulója alkalmából folyó hó 14, 15- és 16-án ünnepkört rendez. A nov. hó 15-én délután tartandó ünnepi előadás műsora: 1. Ünnepi dal. Vegyeskarra szerző Harmat A. Előadja a gimn. énekhar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja a gimn. igazgató. 3. Isten dicsősége. Beethoven-től. A gimn. vonószenekar kíséretével előadja a gimn. énekhar. 4. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Kopp Tibor, gimn. tanár. 5. Ave Maria. Schubert-től. Hegedű-, cello-, zongora-, harmoniumnégyes. Előadják: Hetzel F. VIII. o. t., Stupka A. gimn. zenetanító, Stetka B. gimn. zongoratanító, Harmat A. gimn. énektanító. 6. X. Pius pápa aranyemlékére. Óda. Irta Párkányi Norbert. Szavalja: Raska J. VIII. o. papnövendék. 7. Hálaének. Mendelssohn-tól. Előadja a gimn. énekhar. 8. Sion leánya. Händeltől. Játsza a gimn. vonószenekar. 9. Pápai himnus. Éneklő a gimn. énekhar, kíséri a vonószenekar. — A kath. tanulóifjúság nov. 14-én délután végzi ezen alkalomból szent gyónását, 15-én reggel szent áldozását. Nov. 16-án reggel 8 órától délután 4 óráig szent-ségimádás lesz.

A „Csak egy virágszálát“ jelige alatt megindult gyűjtés eredménye Nyitramegyében, úgylatszük, ismét igazolni fogja közönségünk azon jó hírnevét, hogy örömmel jár elől az országos vagy helyi érdekű bármely jótékonyági mozgalom támogatásában. Az eddig nálam bejelentett gyűjtések eredménye a következő:

Tarnóczy Annalaure úrnő gyűjtése 75 kor. és egy német 5 márkás. — Fodor Józsefné úrnő gyűjtése 20 kor. — Pfeiffer Antalné úrnő gyűjtése 20 kor. — Kopcsányi Nándorné úrnő gyűjtése 71 kor. — Miklóssy Arthurné úrnő gyűjtése 70 kor. — Árpási Mici úrnő gyűjtése 40 kor. — Thuróczy Carló tornóci főbíró a saját s több úri hölgy gyűjtéseként, a ridicülökben beküldött 415 kor. 12 fil. — A nyitrai temető-gyűjtés eredménye: 77 kor. 66 fil. — Karsay Imre plebános úr 61 kor. — Duday János úr 22 kor. 40 fil. — Csefalvay Aladár úr 14 kor. — Kardoss Károly úr 14 kor. — Velcsey Antal úr 13 kor. 29 f. — Dr. Pullmann János esp. úr 7 kor. 28 fill. — Drexler Ignác esp. úr 5 kor. 50 fill. — Dr. Kmetykó Pál úr 5 kor. 90 fil. — Gyurcsák Anna tanítónő gyűjtése 5 kor. 70 fil. Összesen 942 kor. 85 fill.

A Nyitramegyében gyűjtött, s közvetlenül a központba küldött összegek eredményét, mihelyest ezt velem közlik szinte köztudomásra fogom hozni. Addig is fogadják mindazok, akik esdő szavamot oly készséggel meghallgatták és fáradságot nem kímélve, a szenvedő emberiség sorsát megszívlelve, teljes szeretet és buzgalommal segítenek egy új tudó Sanatorium felépítését megvalósítani, úgy a magam mint az egyesület leghálásabb, legmelegebb köszönetét. — Kelt Nyitraivánkán, 1908. november 13.

Thuróczy Vilmosné,
a József kir. herc. Sanatorium
Egyesület társelnöke.

Névnapmegváltás. Glósz Lipót sz. Ferencr. praesidens névnapmegváltás címén a nyitrai oltáregyletnek 10 s a nyitrai ker. szoc. egyesületnek 10 koronát adományozott. A jótékony célú adományokért ez uton hálás köszönetet mondanak a két egylet vezetői.

Műkedvelői előadás. A nyitrai izr. leányegylet javára f. hó 21-én a Szarvas-szálló nagytermében műkedvelői előadás lesz a következő műsorral: 1. Prológ. Irta és előadja dr. Halasi Lipót. 2. „A csók“ Monológ. Irta Pásztor M., előadja Schiller Gizike. 3. Fráter nóták. Hegedűn előadja zenekari kísérettel Fischhof Gyula. 4. Kuplék. Előadja Szántó Blanka. A „szálka.“ Vigjáték 1 felvonásban. Irta Mocsári Béla. Szabó Kálmán járásbíró dr. Matzner Hugó. Irén, a felesége Barta Ellus. Dr. Kalmár Géza, orvos dr. Hecht Albert. Klementin, szakácsné Sztranzky Margit. Az előadás kezdete este 8 órakor. Belépti díj: személyjegy 3 kor., család-jegy 7 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Erdei vadászat. A nyitrai püspökségi uradalom pusztavogyerádi 180 holdas erdejében folyó hó 6-án tartott meg a vadászat, melyen Pozsony és Nyitramegyéből 14 puskás vett részt. Terítékre került 101 fácán kakas, 177 nyúl, 7 óz és 81 üregi nyúl.

Orvvadászatok támadása. Kozma István vadász, midőn rendes szemle utját végezte, két vagsellyei orvvadász megtámadta, doronggal leütötte s elvevén fegyverét eszméletlen állapotban hagyták a támadás színhelyén. A támadó orvvadászokat a csendőrség nyomozza.

Halálozás. Malocsay Gáspár t. kanonok, gyémántmíves pap, nyug. nagybicscei plebános f. hó 5-én élete 84-ik évében Nagyszombatban elhunyt. Malocsay Gáspár hosszú időn át szolgált a nyitrai egyházmegyét s csak hajlott korában 1892-ben vonult vissza a nagybicscei plebániáról s azóta nyugalomban élt Nagyszombatban, a hol saját háza volt. Gyémántmívesét ez évi júniusban tartotta. A boldogult állandóan jó egészséggel érvendett, csak az utóbbi hetekben érezte az aggkorral járó gyengeséget. Az 1848-iki szabadságharc alatt mint honvéd szolgált a hazát s életének ezen epizódjáról sok érdekes dolgot tudott beszélni. Temetése e hó 8-án ment végbe nagy részvét mellett.

Sasváry Béláné, szül. Heves Mária élete virágában, boldog házassága 4-ik évében folyó hó 6-án rövid szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után Nyitrapereszlényben meghalt. Az elhunyt úrnő két kis árvát hagyott hátra.

Pieneci Drahanoszy Géza perlaki kir. járásbíró, volt aranyosmaróthi kir. alügyész életének 39-ik évében Budapesten elhunyt. Hült temetést Kishindre szállították s ugyanott f. hó 5-én a köztemetőben levő családi sírboltba helyezték nyugalomra.

Trsztyei Tersztyánszky Lajos, ügyvéd, nyug. urad. jog- és jószágigazgató, a württembergi kir. II. oszt. Frigyes lovagrend és a bolgár fejedelmi Szent Sándor lovagrend keresztjei tulajdonosa f. évi november hó 11-én hajnali 4 órakor, életének 76-ik évében, rövid szenvedés és a halotti szentségek felvétele után Galgócson elhunyt. Földi maradványait f. hó 12-én helyezték örök nyugalomra a galgóczi róm. kath. temetőben. Az elhunytban dr. Tersztyánszky Géza galgóczi ügyvéd és Tersztyánszky Imre édes atyjukat gyászolják. Nyugodjanak békében!

Tanító választás. Major István okl. tanítót Nagykéren tanítóvá választották meg. Az új tanító jeles eredménnyel végezte tanulmányait s így megválasztása remélenni engedi, hogy a községi tanítványok érdekeit munkaadót nyert. — A *mocsonoki* r. kath. fiúiskolában a megüresedett osztálytanítói állásra nov. 8-án 14 pályázó közül egyhangulag Szőke Lajos, andódi kántortanítót választotta meg az iskolaszék.

A hivatás szolgálatában. Dr. Nagy Béla galgóczi járás orvos egy beteg gyermektől, a kin operációt végzett, vörhenyt kapott, mely az orvost hosszabb időn át az ágyhoz szegte. A betegség azonban kedvező lefolyást nyert s a beteg már túl van minden veszélyen.

A vármegyei díjnokok fizetés-rendezése. A belügyminiszter e napokban rendeletet bocsátott ki az alispánokhoz, a melyben azt jelzi, hogy a f. évi április 28-án megtartott minisztertanács határozata folytán az állami díjnokokkal egyidejűleg a vármegyei díjnokok fizetését is megfelelőleg rendezni s ezeket is lakbérhez juttatni akarja. Most kéri az alispántól az erre vonatkozó adatok sürgős felterjesztését. A vármegyei díjnokok körében nagy az öröm, mert végre kilátás, még pedig komoly kilátás van arra, hogy sanyaru helyzetükben javulás áll be.

Mértékhitelítő hivatal trencsénben. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter az 1907. évi V. t.-c. értelmében felállítandó mértékhitelítő hivatal székhelyül Trencsén és Turóc vármegyék területére kiterjedő hatáskörrel Trencsén városát jelölte ki.

Birtok vásárlás. A Frigyes főherceg és gróf Zay Miklósné, szül. Károlyi Margit grófnő, mint a gr. Zay Miklós-féle uradalmak gondnoka között a topolczai (Horvátország) 14.000 holdas birtok megvétele tárgyában folyt alkudozások befejezést nyertek, a mennyiben Frigyes főherceg megvásárolta a birtokot a fundus instruktussal együtt 2.300.000 koronáért. Az új birtokot a helyi jószágigazgatóság ügykörébe osztják be.

Betörések. Kaproncai Bálint nyitrai lakos sűdölhegyi hajlékát ismeretlen tettesek feltörték s onnét 14 zsák krumplit, nagybőb mennyiségű szőlőt és 1 hektoliter bort emeltek el. — Antmann Leo Mária-utcai 10. szám alatti ékszerüzletében f. hó 11-én éjjel eddig még ki nem nyomozott betörők a padláson keresztül törve a mezezetet behatoltak s körülbelül négyezer koronát érő órákat és különféle ékszereket loptak el.

Legényegylet falun. Kishinden Biró Béla tanító, a ki a lévai tanítóképzőben szívtá magába a szociális szellemet, legényegyletet alakított, melynek tagjai köré a falubeli legények egytől-egyik beléptek. A falusi legényegyletek a nép szociális nevelésének hathatós tényezői lesznek s ebben a hivatásban nagy jövőnek néznek elébe.

Munkában. Nagytapolcsányból írják lapunknak: Néhány hónappal ezelőtt röviden hírt adtunk arról, hogy Nagytapolcsányban is megalakult a „Tatra-bank“ tót nemzetiségi pénztintézet fiókját. Szomorú, de való, a tót pánszláv pénztintézet alakuló közgyűlését november 12-én, csütörtökön megtartották. A titokban tartott alakuló közgyűlésből annyit kiszivárgott, hogy a fiókbank alapítókéje biztosítva van aláírásokkal, csak bank-helyiségük és helybeli, nagytapolcsányi vezető-emberük — ezideig — nincs. Az alakuló közgyűlést Sándorfi Ede vezette, kivüle még jelen volt Hrusovszky ny. főhadnagy, Blahó Pál nemzetiségi képvis. és több pánszláv apostol Trencsénből. A nagytapolcsányi polgárság köréből is — bizonyára tudatlanságból — többen részt vettek. Krajcsovic Alajos egyike azoknak, kik tárt karokkal fogadják e következményeiben veszedelmes intézményt, de sőt részt vesz és agitál ennek ér-

dekében Czigliényi József is, ki pedig nagyon sokszor szereti hangoztatni hazafiságát — szájjal, mig cselekedetei meghazudtolják szavait. Szégyen volna a város polgárságára, ha akadna közülök egy olyan, ki a magyar államesszémét megrugdosó érdekcsoportnak szájaize szerint működő banknak helyiséget adna. A Krajcsovicokat óva intjük, hagyjanak fel okvetetlenkedésökkel, Czigliényi József pedig hasznosabb, becsületesebb szórakozást keressen magának.

Ünnep Ölehotán. Szép ünnepet ült f. hó 8-án Ölehotá község katolikus népe. E napon ugyanis, mint a múlt évben tartott népmisziók évfordulóján áldotta meg a Jézus sz. Szívének és Rózsafüzér Királynéjának tiszteletére beszerzett és a budapesti Oberbauer-cég által 321 kor 60 fill. értékben díszesen kiállított zászlót Csambál András jézustársasági atya. Az ünnep jelentőségét emelte az a körülmény, hogy a zászlóanyai tisztet Zedtwitz Utz grófné, született Wilczek Ifigenia grófnő ő méltósága viselte. Buzgó fáradozást fejtett ki az ünnep körül Bárovits Irén úrnő, az ottani körjegyző nemeslelkű neje, a ki maga köré gyűjtve a községbeli leányokat gyönyörű Mária-énekek könyveket fakasztó áhitatra ragadta a közönséget. Szent mise alatt az említett úrnő egész táborkarával — angyalokat utánzó tábor volt az — az Úr asztalához járult. Délután megalakult Jézus sz. Szívének társulata és a Rózsafüzér társulat, melynek tagjait az ajtatosságot végző missionárius atya vette fel az új társulatokba. A tagok másnap közösen járultak a szent áldozáshoz, mely alkalommal P. Csambál szivhez szóló szavakat intézett hozzájuk. A hívek ezután fáradhatatlan plebánosuk Csulák Lajos élén búcsút vettek a szeretett missionáriustól, a kinek emléket Ölehotán sokáig fogják őrizni. Az ünnepen résztvettek a moraviani uradalom összes tisztjei, a bankai körjegyző, plebánosuk élén.

Kirabolt leánynéző. Mult heti számunkban megjelent ily című újdonságunk helyreigazításul közöljük, hogy a leánynéző nem a nemcskei községi bíró volt, hanem egy Mizerák János nevű nyitrabajnai legény, a kivel ily módon gyakorolták ősi jogaikat a tvrdomesztici legények.

Szédelgés a jótékonyág nevében. Az országot keresztül-kasul járják a József Kir. Herceg Szanatorium nevében egy kis kék 60 filleres füzettel, mely „Védekezés a tüdővész ellen“ címet viseli. A füzetet Rakoscsabán nyomatták. Semmi oka sincs a jelzett címet viselni, mert a füzetében a védekezésről egy árva szó sincs. De még kevesebb oka van bárkinek az egyesület nevében azt terjesztetni, mert ezzel az egyesület senkit meg nem bízott. Nevével illetéktelenül visszaélnek. Kérünk mindenkit, hogy a füzet terjesztőt adják át a hatóságnak.

Nyitravármegye vasuti nábobja. Pongrácz Kálmán kir. tanácsos legujabban a következő vasuti előmunkálatokra kapott engedélyket: A m. kir. államvasutak Üzbégh állomásától Csab, Alsókáp, Püspökfalva, Nezzette, Kisrippény, Pácsolaj, Nagybodok, Csitár, Nagytapolcsány, Tavarnok, Kisjác, Nemesjác és Nagyjác községek határain át Prasicig és Nagyrippénynél való elágazással Bófalva község határain át Radonáig; — a m. kir. államvasutak Lipótvár állomásától Maniga, Jászló, Bohunicza, Radosóc, Katlóc és Dejte községek érintésével Vittenczig; — a m. kir. államvasutak Vágsellye állomásától Diáki, Pered, Zsigárd és Farkasd községek határain át Negvedig; — a m. kir. államvasutak Kisbéliz állomásától Nagybéliz, Navojóc, Hradistye, Alsó- és Felsőveztenicz, Divékujfalu, Szomorfalu, Divék, Banka, Nyitrarudnó, Kosztlányfalu és Lestyén községek érintésével Lomnicza-Dobroncsaig; — a m. kir. államvasutak Tornócz állomásától Ürmény és Saigó községek határain át Csáporig; és végül ugyancsak Tornócz állomástól Vághosszúfalu, Mocsonok és Királyi községek érintésével Ujlakig, vagy esetleg Királyinál elágazva Nagybátig vezetendő rendes nyomtávú gőzüzemű helyiérdekű vasutvonalra. Ki hitte volna, hogy a liberális éra alatt ilyen fenomenális közgazdasági kapacitások nevelkednek! Csak az kár, hogy a talentumaik későn virágoztak ki. Nem sokára Pongrácz Kálmán a következő előmunkálatokra kap egy évi engedélyt: A m. kir. államvasutak nyitrai állomásától a keményítő gyár mellett Moisonon át Sarlókajszáig; a m. kir. államvasutak nyitrai állomásától Tormos, Alsó- és Felsőmalánta, Gerencsér, Alsóbor, Darázsán át Üzbéghig; a m. kir. államvasutak nyitrai állomásától Csines-füred, Krámer-féle fatelep, Auszky-műmalom mellett a püspöki szigetig. Innét a közlekedést a Vrigh-féle repülő gép fogja tovább közvetíteni.

Templomszentelés. *Chinordn* községnek f. hó 8-án szép és emlékezetes ünnepe volt. Ekkor szentelte fel ugyanis a jelenlegi plebános, *Wohland* Ignác buzgó fáradozása folytán a község csinosan megújított templomát gróf *Batthányi* Vilmos nyitrai koadjutor püspök a szokásos egyházi szertartás keretében, melyet a hithű nép áhitata meghatározó ünneppé avatott fel. A szertartáson Nyitráról részt vettek *Kútvaszer* István kanonok, nagyszemináriumi rektor, *Belák* József vicerektor, dr. *Puchovszky* Bálint esp. plebános; jelen voltak továbbá *Dopcsányi* István főbíró, *Vaszary* László uradalmi intéző, *Bezák* István manigai plebános, *Kelecsényi* Béla t. kanonok, szkacsáni esp. plebános a kerületi papság elén és még számosan. A templom megújítása 47 ezer koronába került, melyből a hercegprímás, mint kegyúr 27 ezer koronát viselt. A főoltár kepe Mária menybevételét ábrázolja igen szép domborműben.

A ludányi templom oltára. Dr. Ott Ádám budapest-ujlaki apát-plebános, a ki a nyitrai ludányi templom Szent Kozma és Döme vértanuk tiszteletére felszentelt oltárának nevével viseli apáti címében, az említett oltár helyreállítási költségeire 450 koronát adományozott.

Trencsén vármegye őszi közgyűlése, mely október hó 29-én tartatott, a vármegyei néppárt részéről több közérdekű felszólalás történt. *Mednyánszky* László orsz. képviselő a vármegyei utak fogyatékoságát tette szóvá és hozzájárulást kért a nemso—poroszkai helyi érdekű vasút építési költségeihez. A közgyűlés az említett vasútra nézve úgy határozott, hogy a vármegye a vámszedési állomásokon befolyó vámjövödelemből évi 10,000 koronát enged át a vasút céljaira a netáni hiány tekintetében pedig a vámszedési jog negyedik évében fog határozni. *Spanyár* István a tanügygyel foglalkozott, *Szida* Kálmán a kiszucaujhelyi hivatal részére jobb helyiséget sürgetett, dr. *Kmetty* János a járási közigazgatás hiányait tárta fel, *Czvincsek* János a nagydívényi és budatini körjegyzőségeknek a zsolnai főszolgabírói hivatalhoz való csatolását ajánlotta a közgyűlés figyelmébe. Trencsénmegyei elvtársainknak a vármegyei közügyek iránti érdeklődése remélhetőleg engedi, hogy az ottani közigazgatási viszonyok ha nem is egyszerre, de fokozatosan még is csak javulni fognak, mert a közigazgatás csak ott leledzik ázsiai állapotokban, a hol azt a vármegyei közönsége elhanyagolja. A közgyűlés egyebeként igen nevezetes határozatot hozott, a mennyiben kimondotta, hogy útalapjának támogatása végett 20 évre terjedő vámszedési jogot kér a kereskedelmi minisztertől.

Élet a holtak közt. Az erkölcsi halottak szomorú világában, a börtönök és fegyházak celláiban és műhelyeiben is életet fakaszt a keresztény karitás teremtő ereje. A Mária-Nosztra fegyintézet f. hó 8-án ünnepelte fenállásának 50 éves jubileumát. Nem a fegyintézet gyászos emlékének és jelenének szólt az ünnep, hanem a benne kifejtett működés önfeláldozó munkásságának, mely az intézetet gondozó és vezető irgalmas nővérek kezeiben csodás eredményeket tud felmutatni. *Günther* Antal igazságügyminiszter ez alkalommal meglátogatta az intézetet s an ünnepelő nővérekhez a következő beszédet intézte:

Üdvözlöm Önöket, tisztelendő nővérek, e kívülről szomorúnak látszó helyen, ahol rendjük immár felszázadra terjedő áldásos működésének ünnepségére gyűltünk össze. De e hely csak kívülről látszik szomorúnak, mert Önöknek a világról lemondott szíve, melynek emberszerető nemesége itt csodálatra méltó eredményeket teremt, vigasztaló fényvel sugározza be ennek az épületnek belsejét.

Mikor a bíró ajkairól elhangzik a rettenetes ítélet, mely ide juttatja a szerencsétlen női bűnösöket, azt hihetőnk, hogy a pokol kapui nyílnak meg előttük s e falakon belül a megtorlás sötét szelleme uralkodik, mely csak a kárhozatot ismeri. Pedig itt a lelkek tisztító tüzeinek lángjai lobognak. Ezt a tüzet Önök ápolják, kik azért mondtak le mindenről s azért élnek e zárt falak között, hogy másokat, kik itt bűnhődnek, a világnak megjavítva visszaadjanak.

A jónak és rosznak az a küzdelme, melylyel az életben mindenütt találkozunk, e falakon kívül s időszakonként nem mindig felemelő. De ezen a helyen mindig kiengesztel bennünket. Mert a jó itt állandó és következetes diadalt ül a rosz fölött s a rosz meghódol a jónak hatalma előtt.

Ez a hatalom, tisztelendő nővérek az önök kincse, melyet az Égből kapnak s működésük azért mutat fel oly nagy eredményeket, mert nem

várnak e földön jutalmat senkitől, hanem ott fenn keresik azt, a honnan e hatalmuk származik.

Az Isten áldja meg Önöket nemcsak azért az önfeláldozó munkásságért, melyet itt kifejtettek, de még inkább azért, hogy megjavult nőket bocsátanak vissza az életbe. Nőket kik ha elvetemülnek, a társadalomra nézve a férfibűnösöknél nem egy tekintetben nagyobb veszedelmet jelentenek, de a férfiaknál sokkal jobbak tudnak tenni, ha lelkük a büntetés tisztító tüzeiben újra születik.

Azok a szerencsétlenek, kik ide jutottak, csodálattal és szeretettel néznek Önökre; nem mint a férfi rab, kinek szemében gyakran villan meg ádáz gyűlölet, ha őrzőire tekint. Azt a szeretetet, mely a falak között honol, az Önök szívének a világ gyönyöreivel elő ide menekült tiszta melege fakasztja s ez a titka annak, hogy a bűnbe visszaesőknek azzal a nagy tömegével, mint egyebütt, itt nem találkozunk.

Ezért jöttem örömmel ide Önök közé, hogy az üdvözlés mellett köszönetet mondjak eredményteljes működésükért.

Vegyigyár Kaszán. Az Illava melletti Kaszán néhány év előtt épített nagyarányú falepárló telep épületeit a Fischer és Fiai wieni cégtől egy konzorcium vette meg, Zedwitz Vilmos königsegyi lakos áll. A konzorcium a telepen nagyobb szabású vegyigyárat létesít.

Mozgalom vilanyvilágítás iránt. Érsekújvárott mozgalom indult meg vilanyvilágítás bevezetése iránt. A mozgalom ugyanaz a bizottság vezeti, mely a gázyár elleni bojkottnak a szervezője volt. A bizottság eddig csak egy aláírási ívet köröztetett s ezen az egy íven a jegyzett lángok száma — beleértve az ipari célokra történt jegyzéseket — hat napi jegyzés után meghaladja a 2000 lángot. Tardoskodd az érsekújvári telephez kíván csatlakozni s remélhetőleg Tótmegyer és Komjáth községek is csatlakozni fognak.

A Petőfi Társaság ajándéka a közönségnek. A Petőfi Társaság kiadásában igen értékes és eredetűre felelté érdekes diszjú jelenik meg november hó folyamán a könyvpiacra. Ez a diszjú *Petőfi összes művei*. A hatalmas könyv, mely a nyomda és a könyvkötői technika egyik kiváló produktuma, ugyanabban az alakban és ugyanolyan nyomtatásban jelenik meg, mint az 1847-es nagy Petőfi-kiadás, a melyet a költő önmaga rendezett sajtó alá, s a melyből a mai nemzedékre csak néhány féltve őrzött példány maradt. A Petőfi Társaság elhatározta, hogy a Petőfi-kultusz fejlesztése érdekében, de egyszerű mind halála jeléül, mindazoknak, akik a most kibocsátott egy koronás Petőfi sorsjegyeknek terjesztésében segítségére lesznek és legalább is 40 darab sorsjegyet vesznek, vagy ismerőseik körében elhelyeznek, ajándékképpen, emlékül megküldi *Petőfi összes műveinek ezt az értékes diszkötetét*, amely a könyvpiacra 20 kor. bolti árban kerül forgalomba.

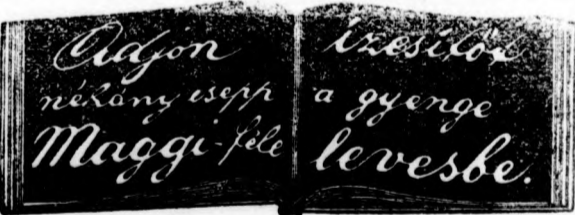
Kanyaró járvány Érsekújvárott. Az Érsekújvárott uralkodó kanyaró járvány miatt az alispán az ottani rendőrkapitány előterjesztésére elrendelte, hogy a város összes iskoláiban az előadások f. hó 15-ig szüneteljenek.

Gyilkos merénylet saját gyermeke ellen. Raf Sándor tormosi cigány e hó 2-án a nyitrai közokrházba ott apolát alatt levő leányának látogatására állított be. Egy ideig nyugodtan beszélgetett egymással apa és leány, majd hirtelen Raf Sándor forgópisztolyt rántott ki zsebéből s ezzel leányára lőtt. A lövés szerencsére nem talált s a leány sértetlen maradt. A merénylő apát azonnal lefegyverezték s a forgópisztolyt elvitték tőle, mielőtt azonban őt magát is kellő őrizetbe vehették volna, sikerült a kórházból kijutnia és elmenekülnie. Hogy mi vezethette az apát a gyilkos merényletre, arra a leány semmiféle felvilágosítást adni nem tud. A megszökött merénylőt körözik.

Telefon.

A. V. Handlova. Az audiatur et altera pars elvénél fogva közöljük a jövő számban. Persze, hogy egy malomban örömlünk mindnyájan, az a cikk is azt fogja mutatni, hogy nem egyforma, de jó lisztet örömlünk.

* Győri országos cipészkiállítás aranyérem. *
<h1>Csernyák József</h1> <p>* cipész-üzlete *</p> <p>Nyitra, Bottyán-u. 3.</p>
<p>156. 1-16</p> <p>Legelsőrangú férfi- és nőilábbeli készítmények saját személyes felügyeletem alatt. Gyermekcipők. Érzékeny lábakra külön figyelem fordítatik. Gyors és legszolidabb kiszolgálás. — Amerikai s más legújabb divatú facon. Raktár mindennemű kész férfi-, női- és gyermek-cipőkben is. Cipőkellékek, mint fűzők, cipőkenőcsök stb. jó minőségben, nagy választékban. Vidéki rendelések legpontosabban és jutányos áron eszközöztetnek.</p>
* Állami ezüst érem. *

A „Titania“ gyors-gőzmosógép

felülmúl minden más rendszerű mosógépet hófehérre mossa a ruhát az eddigi idő egy harmadrésze alatt, kiméli a ruhát; eddig sehol el nem ért módon takarít 75% időt és pénzt! Olcsó és jó! Sok ezer üzembem!

Nélkülözhetetlen minden háztartásban, kapható: **Salvendy Artur vaskereskedőnél, Nyitra.**

Ajánlja továbbá dúsan berendezett raktárát u. m. mindennemű **vasárúk, gazdasági és varrógépek, vaskályhák tűzbutorok, borsajtók, mindenféle patronok és serétek, házi- és konyhaszerek, konyhaedények, gyermekkocsik, tizedes- és balancmérlegek, kovácsüllők, satuk, fuvók, fuvógépek, csavar-metszők, épületvasalás stbiben.**

Marhasó áruda.

157. 1-1.

A Nyitrai Iparbank mint Részvény-Társaság
zálogkölcson-osztálya.

Eelőleg- és zálog-árverés 1908. november hó 25-én.

Mindazon ékszerek és zálogtárgyak melyek 1908-ik évi május hó végeig ki nem váltattak vagy nem hosszabbítottak meg **f. évi november hó 25-én** a Nyitrai Iparbank termében délután 3-4 óráig tartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Hosszabbítások csak 10% lefizetése mellett történhetnek.

Hogy az árverés napján minden zavarnak eleje vétessek, megjegyzendő, hogy azon zálogtárgyakat, melyeknek határideje már lejárt és az árverezésre kiszemeltettek, sem kiváltani, sem meghosszabbítani nem lehet.

Nyitrán, 1808. november 6-án.

154. 2-2.

Az igazgatóság.

Seilnacht József

= képfaragó, oltárépítő és aranyozó =
templom művészeti műterme

GALGÓCZ
(Nyitra megye).

Nemetprónai templom főoltára 1907.

Oltárok, szószékek,
keresztelő-kutak,
szobrok és kereszt-
úti állomások stb.
izléses készítése.
Régi oltárok átala-
kítása és diszitése.
Vázlatokat és költ-
ségeloirányzatokat
díjmentesen küldök.
Polychromikus
festészet!
Mindennemű tárgyak
minden alakban tiróli
iparjelleg szerint.

149. 4-52.

Legmegbízhatóbb cég!

Kitüntette az Országos Ipar-
egyesület nagy ezüst érmével.

SULGAN ANDRÁS

42. 40-52.

CIPÉSZ

NYITRÁN, MEGYEHÁZ-U. 7.

Ajánlja a nagyrédmű közönség szíves
figyelmébe modern berendezésű

nagy cipőraktárát

Továbbá ajánlja **felsőréz ké-
szítményeit és bőrkereske-
dését** a t. cipésmester urak figyel-
mébe. Raktáron tart legjobb bel- és
külföldi bőröket: angol bagaria, chev-
reaux, box és borjubört stb., vala-
mint az összes cipész kellékeket.
Mérték utáni felsőréz kidoldozá-
sára különös gond fordítatik.

Vidéki megrendeléseket gyors és pon-
tos kiszolgálás mellett eszközöl nagy-
ban és kicsinyben. Érzékeny és hibás nő-
vessű lábakra nagy figyelem fordítatik.

Legmegbízhatóbb cég!

Gyors és pontos kiszolgálás, olcsó árak!

Kerestetik egy teljesen megbízható,
szakmájában tökéletes jártassággal
bíró, az üzem önálló vezetésére képes

keresztény mészáros.

Az óvadékképes előnyben részesül.
Megfelelő garanciák mellett biztos
jövő. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Gombárik István

úri és női fodrász

Nyitrán, Tóth Vilmos utca II. sz.

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen
megfelelő higiénikusan berendezett

díszes úri és női fodrász-termét.

Végez és raktáron tart mindennemű e
szakmába vágó úri és női hajmunkát,
ugymint hajbetétet, frizeteket, loknikat,
frufрукat, egész és félpárokákat, hajfona-
tokat minden színben, női fésülést, haj-
és szakálfestést, ugyszintén tyukszem-
vágást jutányos áron. 92. 23-52.

Vesz vágott és kifésült hajjat.

Előfizetéseket üzleten kívül is elfogad.

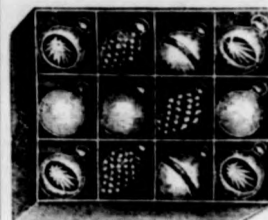
Minden előfizető a kiszolgáláshoz szüksé-
ges keféket, fésűket, hajport, bajuszkötőt,
szívacsot s a többi tartalmazó fiókot kap.

Kifésült hajból fonatokat, loknikat s egyéb
hajmunkákat a lehető legolcsóbban készít.

Vidéki megrendelések pontosan a bekül-
dött hajminta szerint lelkiismeretesen,
utánvét mellett eszközöztetnek.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Legujabb üveg karácsonyfadísz !!

12 drb. válogatott, színes
és ezüst üveg golyó és
gyümölcs gondosan do-
bozba csomagolva a tár-
gyak nagysága és kivitele
szerint K -40, -50, -60,
-70, -80, 1., 1.30, 2.-
6 drb. dobozban nagyobb
kivitelben K -60, -80, -90.
Összeállítások 24 drbból
K -80, 1., 1.20, 36 darab-
ból K 1.35, 1.60, 2., 48

darabból K 2.10, 2.50, 2.60, 60 darabból K 2.20, 2.80,
3.20. — 3 drb. üvegléggömb K -50. Karácsonyfa-
angyalka K -40, -50, -60. Lametta (angyalhaj) arany
vagy ezüst, borítékonként K -.06. Diódrót (csemege-
tartó) 100 drb. K -.20. Karácsonyfa gyertyácskák 24
drb. dobozban K -.50, -.60, nagyobbak 15 drb. do-
bozban K -.58, -.75. Gyertyatartók tucatonként K -.50.

Szétküldi a pénz előleges beküldése mellett,
2 koronán felüli megrendeléseket utánvétellel a

cs. és kir. Konrad János
udv. szállító **Konrad János**
kiviteli háza, Brúx 2112. sz. (Csehország).
Nagy képes főárjegyzék kívánatra bárkinek ingyen és
bérmentve. Magyar levelezés. 144. 3-6.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző- eladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Miniszterium
60900/1896. számú szokványrendelete szerint válo-
gatott első osztályú sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris- Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra
nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő
a legkiválóbb bor és csemege faj

gyökeres fás és zöldoltványok
ugyszintén **hazai sima és gyökeres vessz-
zők** kerülnek nálunk ezen évben nagymeny-
141. 5-26. nyiségben eladásra.

**Badacsonyvidéki Szőlő-
telep kezelősége**
Tapolcza (a Balaton mellett).

Ujdonság! Feltűnést keltő! Törvényesen védve! Bejegyzett minta.

1. sz. Ragyogó karácsonyfa angyalcsengő

teljesen fémből, 6 aranyozott angyallal, 30 cm. magas. Összetörhetetlen ka-
rácsonyfacsúcs. Kifogástalan működésért jótállás. Legszebb és legujabb
karácsonyfadísz, mely egy keresztény családban sem hiányozhatik.

A 3 gyertya melege a szerkezet lendítőkerekét mozgásba hozza és ezáltal a roderórtott javít-
ott acélpálcák a 3 harangra ütnek és kellemes ezüstcsengést hallatnak, mely ifjat és öröget
áhitatos karácsonyi hangulatba ringat. **Ara dobozzal és használati utasítással bér-
mentve az összeg előleges beküldése mellett darabonként 1 kor. 50 fill.**
3 drb. K 4.-, 4 drb. 5.20, 6 drb. 7.50, 9 drb. 10.80, 12 drb. 13.50, 24 drb. 26.50.
Utánvétellel 20 fillérrel több.

2. sz. Ugyanaz a karácsonyfa angyalcsengő, legelőgásabb, legfinomabb nékellezett kivitelben,
csavart haranglábakkal és 3 gyönyörűen fénylő ezüst lametta virággal, melyek a gyertya
mogyujtása után csodaszép fény sugarakat lövelnek szíjjel, dobozban, használati utasítással,
bérmentve az összeg előleges beküldése mellett drabonként 2 kor. — 3 drb. K 5.50, 4 drb. 7.25,
6 drb. 10.50, 9 drb. 15.50, 12 drb. 20.25, 24 drb. 39.50. — Utánvétellel 20 fillérrel több.

Aki fenti csengőkből egyet több darabot rendel, 10 darab válogatott művészi látképes leve-
lezőlapot kap, köztük karácsonyi és újvi kártyát, melynek darabját mindenütt 10-12 fillérrel
árusítják. — Beesérés megengedve, vagy a pénz vissza, tehát kockázat kizárva! — Rende-
lések idejekorán intézendők!

Cs. és kir. udv. szal. KONRAD JÁNOS, Brúx 2111. sz. (Csehorsz.)
Kérje nagy képes legujabb főárjegyzékemet 3000 ábrával, melyet azonnal ingyen és bér-
mentve küldök. — Magyar levelezés. 145. 3-6

WEIGL ANTAL

PAPI ÉS POLGÁRI
SZABÓ NYITRÁN.

146.

férfiszabó-műhelyét,

Ajánlja jól berendezett legfino-
mabb bel- és külföldi szövetek-
ből álló raktárát, — valamint

melyben ugy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát,
ugymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, cimá-
dákat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

Mielőtt
személy-, jelző- v. építési
KÖLCSÖN
íránt intézkednék,
kérjen díjtalanul prospektust
MELLER L. EGYED
BUDAPEST
IX., Lóczy-utca 7.
Telefon-Interurbán
46-31.

Verebély Géza

legnagyobb és fővárosiasan modern berendezésű uri- s női divat áruháza
Nyitrán, Tóth Vilmos-utca 4. sz.
(a Szarvas-szálloda mellett)

Legdivatosabb női őszi kosztüm és blúz kelme különlegességek. Legújabb bársony és selyem cikkek. Szőrme gallérok és karmantyúk feltűnő és olcsó árakban.

Őszi férfikalap ujdonságok, nyakendők a legfinomabb kivitelekben. Vadász sapkák, harisnyák, mellények, kabátok, keztyűk.

Elsőrangú cérnávaszon gyártmányok, színes és fehér asztalneműek, Schroll-sifon, kitűnő pamutvásznak, női és férfi fehéreneműek.

Menyasszonyi kelengyék 200 kor.-tól kezdve.

A cég 4 éves rövid fennállása óta 36 kelengyét szállított.

A cég egyedüli reklámja: a határozottan szabott, jutányos árakban, megbízható, jó minőségű árúk nyújtása.

A cikkek árai és minősége bármely versenycégével hasonlíthatók össze. Azonnali fizetésnél 5% pénztári engedmény.

A téli idény beálltával ajánlja nagy raktárát legjobb minőségű száraz hasáb és aprított

tüzelőfában

l-a minőségű porosz szalonszén, pirszén és az állandóan melegítő „Dauerbrand“ kályhák fűtésére legalkalmasabb kitűnő angol

„Antracit“

szénben a lehető legolcsóbb árak mellett.
Telefon sz. 11. és 47.

148. 4-4.

Kramer Adolf és Fiai cég
NYITRA.

Szabó Imre temetkezési vállalata Nyitrán.

Üzleti helyiség: Hid-utca 1. sz. — Lakás: Hid-utca 2. sz. (saját ház).

Telefon szám 57.

138. 9-10.

Diszes üveges gyászkocsi.

Mindenkor nagy választék sirkoszorokban, szalagokban igen jutányos áron.

SINGER Co. VARRÓGÉP RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

NYITRA, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 15. SZÁM.

94. 26-52.

Ezen jelzéssel ismer-

hetők fel azon üzle-

tek, a melyekben a

SINGER-varró-

gépek árusítatnak.

Ezen jelzéssel ismer-

hetők fel azon üzle-

tek, a melyekben a

SINGER-varró-

gépek árusítatnak.

Óvjuk ezennel vevőinket leghatározottabban oly gépektől, melyek más kereskedők által „Eredeti Singer“ név alatt ajánltatnak. Miután mi gépünket sohasem adjuk kereskedőknek, a más oldalról ajánlott „Eredeti Singer“ gépek csak régi, használt, harmadik kézből beszerzett varrógépek lehetnek, melyekért nem garantálunk és az esetleges pótrészeket nem szállítunk.

Alapítottott
1897-ben.

Alapítottott
1897-ben.

165. 52-52.

Kenczler Lipót szücsmester Nyitra Erzsébet-út 13.

Óvakodjunk a molyoktól!

Óvakodjunk a molyoktól!

Csak egy minden tekintetben megbízható intézet van, a hol szőrme árúinkat, az őszi idény alatt, moly kár ellen megóvhatjuk, és ez Kenczler Lipót szücsmester vezetése alatt áll.

FELTŰNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

2. 52.

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.